

Praktijkgericht onderzoek
Format bestuursverslag

Vastgesteld in de Algemene Vergadering van 14 oktober 2022, bekrachtigd op
13 oktober 2023. Versie 2025

Vereniging Hogescholen

Aanleiding format

Op 14 juli 2022 is door het ministerie van OCW, Vereniging Hogescholen (VH) en Universiteiten van Nederland (UNL) [het bestuursakkoord](#) getekend dat bekrachtigt dat er significant geïnvesteerd wordt in praktijkgericht onderzoek van hogescholen. Deze extra investering wordt door het kabinet gedaan mede op basis van het in 2019 geformuleerde [toekomstbeeld](#) dat OCW samen met Regieorgaan SIA en de Vereniging Hogescholen (VH) heeft geformuleerd over de doorontwikkeling van praktijkgericht onderzoek. Vanaf 2022 komen deze extra middelen voor praktijkgericht onderzoek beschikbaar. In het bestuursakkoord is afgesproken dat de middelen besteed kunnen worden aan drie bestedingsdoelen die nauw aansluiten op de ambities uit [de strategische onderzoeksagenda 2022 - 2025](#) van de VH:

- integratie van praktijkgericht onderzoek in het kennisecosysteem;
- kwantitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek;
- kwalitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek.

Daarnaast is afgesproken dat hogescholen beter gaan monitoren hoe deze doelen zich ontwikkelen. Om dat op een gestructureerde manier te doen is afgesproken is dat de instellingen verantwoording afleggen over de middelen voor onderzoek via het bestuursverslag. De informatie over onderzoek in de bestuursverslagen van de hogescholen dient als input voor de jaarlijkse monitor die door de VH wordt opgezet. Het doel van deze rapportage is de monitoring van de doorontwikkeling van praktijkgericht onderzoek. Omdat het voor de instellingen niet mogelijk is om de resultaten van de extra middelen te scheiden van de reeds bestaande eerste geldstroom, is gekozen voor het monitoren van alle onderzoeksmiddelen, en niet alleen de extra middelen uit het bestuursakkoord.

Deze werkwijze vervangt de uitvraag die hiervoor jaarlijks apart werd gedaan door de secretaris van de CEKO in het eerste kwartaal van het jaar (monitor praktijkgericht onderzoek). Door het opstellen van een format en het opnemen van de informatie in het bestuursverslag neemt de vergelijkbaarheid van de informatie tussen instellingen toe en hoeft er niet meer op twee momenten gerapporteerd te worden over het praktijkgericht onderzoek. Daarnaast probeert dit format een compleet beeld te geven, waardoor er ook minder extra uitvragen gedurende het jaar hoeven te worden gedaan. Dit format moet worden gehanteerd vanaf het bestuursverslag van 2022. Dit format bestaat uit basis- en keuze-indicatoren. De basisindicatoren zijn verplicht en de keuze-indicatoren kunnen gekozen worden al naar gelang de relevantie per instelling. We vragen u wel om zo compleet mogelijk te zijn bij de keuze-indicatoren. De gegevens en opbouw van dit format moeten gebruikt worden in het bestuursverslag en mag uitgebreid worden en worden omgezet naar eigen lay-out. We vragen u wel om de onderstaande volgorde aan te houden. In het kader van de vergelijkbaarheid en het bouwen van een compleet beeld van het praktijkgericht onderzoek binnen de hogescholen is het belangrijk niet af te wijken van de definities die gegeven zijn.

Dit format is ontwikkeld door de VH in afstemming met OCW. Mochten er nog vragen of onduidelijkheden over dit format en bijbehorende indicatoren zijn, dan kunt u contact opnemen met mevr. Eveline Langhorst mail to: Beleidsadviseur Vereniging Hogescholen (langhorst@vh.nl).

Inhoudsopgave

1. Huidige situatie praktijkgericht onderzoek	4
1.1 Strategie en visie	4
1.2 Onderzoek en thema's	8
1.3 Inkomsten	13
2. Ontwikkeling langs de bestedingsdoelen	14
2.1 Integratie in het kennisecosysteem	14
2.1.1 Basis-indicatoren integratie in het kennis-ecosysteem	14
2.1.2 Keuze-indicatoren integratie in het kennisecosysteem	16
2.2 Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding	22
2.2.1 Basisindicatoren kwantitatieve verduurzaming	22
2.3 Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding	23
2.3.1 Basisindicatoren kwalitatieve verduurzaming	23
2.3.2 Keuze-indicatoren kwalitatieve verduurzaming	29
2.3.3 Overige ontwikkelingen kwalitatieve verduurzaming	31
Bijlagen	32

1. Huidige situatie praktijkgericht onderzoek

In dit hoofdstuk vragen we om een reflectie op de stand van zaken van het praktijkgericht onderzoek. Dit hoofdstuk bestaat volledig uit verplichte basis-indicatoren.

1.1 Strategie en visie

Praktijkgericht onderzoek vervult binnen een hogeschool verschillende functies.

a. Geef kort aan wat de strategie en visie op het praktijkgericht onderzoek binnen uw instelling is van het afgelopen jaar.

De toekomstvisie van de AHK tot aan 2029 is vastgelegd in het [Strategisch plan 2024-2029](#). Dit plan beschrijft de zes thema's waaraan de AHK de komende jaren extra aandacht wil besteden in onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. Deze thema's zijn:

- duurzaamheid;
- diversiteit, inclusie en sociale veiligheid;
- internationalisering;
- interdisciplinariteit en transdisciplinariteit;
- digitaliteit en technologie;
- leven lang ontwikkelen.

Lectoren en de (docent)onderzoekers die zij begeleiden in hun onderzoeksgroepen doen praktijkgericht en artistiek onderzoek naar actuele onderwerpen uit het werkveld en de maatschappij. Zij worden daarbij ondersteund door het AHK Research Centre.

Het gezamenlijk onderzoeksprofiel van lectoraten is: 'Engagement through critical creative practice'. Op initiatief van de lectoren is dit thema onderverdeeld in drie subthema's: regeneration & climate, social engagement en ways of knowing. De subthema's dragen bij aan de in het Strategisch plan geformuleerde ambities.

Het onderzoek richt zich op artistieke, sociale en technologische innovatie, op duurzaamheid en inclusie. De uitkomsten van onderzoek vloeien terug naar het onderwijs, het werkveld, de bredere samenleving en verschillende kennisdomeinen. Op die manier dragen de lectoraten bij aan de verandering die nodig is voor het oplossen van complexe maatschappelijke vraagstukken.

Complexe vraagstukken vragen om interdisciplinaire benaderingen, waarbij de inbreng van kunstenaars die getraind zijn om buiten bestaande kaders te denken van waarde is. Het gaat daarbij dus om kunstgedreven innovatie. Naast interdisciplinariteit zetten we ook in op transdisciplinariteit, waarbij het niet alleen gaat om de samenwerking tussen disciplines, maar ook om het integreren van verschillende vormen van kennis, waaronder wetenschappelijke, praktische, lokale en traditionele kennis. Transdisciplinair onderzoek streeft naar een holistische benadering van complexe vraagstukken, waarbij ook nieuwe vormen van kennis worden gegenereerd. Het betreft belanghebbenden vanuit de samenleving bij het onderzoeksproces en is gericht op het ontwikkelen van bruikbare kennis en oplossingen die relevant zijn voor de samenleving als geheel.

De AHK is geworteld in de creatieve metropool Amsterdam. Ons onderwijs en onderzoek levert een belangrijke bijdrage aan de kunst en cultuursector en de ontwikkeling van de creatieve industrie in deze regio. Dat doen we vanuit sterke regionale, nationale en internationale netwerken en samenwerkingsverbanden. 'Lokaal geworteld, wereldwijd verbonden' is daarbij het streven.

Richting 2029 werken we o.a. aan:

- een toename van middelen uit de tweede en derde geldstroom om zo meer onderzoek te kunnen doen en daarmee een groter effect op onderwijs en samenleving te kunnen hebben;
- een nieuw visie- en beleidskader onderzoek met o.a. een lectoratenbeleid en een visie op en uitwerking van instellingsbrede onderzoeksondersteuning;
- een versterking van de positie van onderzoek naast en in het onderwijs, met o.a. een versterkte en beter zichtbare onderzoeksleerlijn in het onderwijs;
- meer ruimte voor docenten om onderzoek te doen binnen hun aanstelling en affiniteit met onderzoek als criterium in het competentieprofiel bij het werven van nieuwe docenten;
- meer mogelijkheden voor trans- en interdisciplinaire samenwerking in onderwijs en onderzoek.

We blijven inzetten op een versterking en goede ondersteuning van ons onderzoek. Hier draagt het voor dat doel in 2020 opgerichte AHK Research Centre aan bij. Dit academie-overstijgende kenniscentrum ondersteunt met advies op het gebied van o.a. subsidiekansen, strategie, beleid en kwaliteit; impact; professionalisering van docent-onderzoekers en en met praktische ondersteuning bij o.a. projectmanagement, datamanagement en het faciliteren van ontmoeting en kennisdeling.

b. Reflecteer op de uitvoering van bovengenoemde strategie in het afgelopen jaar.

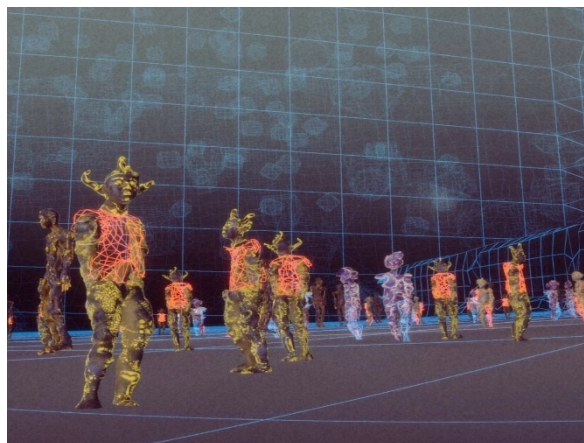
Versterking van onderzoek

- De door het AHK Research Centre ondersteunde inzet op een toename van middelen leidde tot een toename van het aantal gehonoreerde aanvragen (zie tabel onder 2.1.2) en een toename van inkomsten in de 2e en 3e geldstroom (zie tabel onder 1.3).
- Het Research Centre werkte in 2025 door aan het visie- en beleidskader onderzoek met een nieuwe Rapportage Onderzoek (2025) en de ontwikkeling van een lectoratenbeleid dat begin 2026 wordt vastgesteld.
- Onderzoek is structureel onderwerp van gesprek tussen CvB en directeurs middels een Strategisch Overleg Onderzoek waar ook de lectoren bij aansluiten. In 2025 vonden twee bijeenkomsten plaats. Tijdens de bijeenkomst in mei stonden o.a. de Rapportage Onderzoek 2025 en de opbrengsten van een interviewronde langs directeurs en lectoren centraal. In september blikten we vooruit naar de onderzoeksvisitaties en was er aandacht voor samenwerking binnen SPRONG en op het gebied van Immersive media.
- In 2025 droeg het Research Centre bij aan verdere professionalisering van projectmanagement met een nieuw projectenhandboek en een subsidieapp. Daarnaast werd o.a. een lectoratenbeleid ontwikkeld en ondersteunde het Research Centre de lectoraten in de voorbereiding op de onderzoeksvisitaties.
- In 2025 is de technische aansluiting op Publinova voorbereid en gerealiseerd ten behoeve van de Open Access publicaties van de AHK. Het Research Centre heeft in 2025 trainingen verzorgd over datamanagement in onderzoek.
- Het Research Centre faciliteerde ook in 2025 ontmoetingen tussen docent-onderzoekers, betrokkenen en geïnteresseerden in onderzoek binnen de instelling door de organisatie van Research Cafés en de jaarlijkse Day of the Teacher-Researcher, waar docent-onderzoekers hun onderzoek met elkaar en de bredere gemeenschap delen (zie 2.3.2a./Professionaliseringsactiviteiten genoemd). Deze onderzoeksontmoetingen zijn

belangrijk voor de rapportage rondom onderzoek binnen de AHK en vormt een bron voor de invulling van het SO Onderzoek.

Versterking samenwerking

- Sinds 2023 hebben de lectoraten intern hun interdisciplinaire samenwerking versterkt, in een Thematic Collaboration Programme, rond drie gezamenlijke subthema's: regeneration & climate, social engagement en ways of knowing. In 2025 liepen er diverse projecten. Een selectie:
 - o het project 'Landscapes, Soundscapes' van de lectoraten van de Academie van Bouwkunst (AvB) en het Conservatorium Amsterdam (CvA) (ways of knowing; gestart in 2024) en voortgezet in 2025;
 - o het project 'Library collections as heritage. Towards a future oriented policy plan for AHK libraries' van het lectoraat Cultureel erfgoed en het lectoraat Muziek (ways of knowing; gestart in 2024 en voortgezet in 2025).
 - o het project 'Thinking with birds – developing regenerative practices with latent commons' van het lectoraat Cultureel erfgoed met co-begeleiding door de lector ATD (regeneration & climate, ways of knowing; afgesloten met een symposium in maart 2025);
 - o Het project Somatic Laboratory Trans*Latinx Memories met partnerorganisatie Papaya Kuir is in 2025 voortgezet.
 - o een nieuwe AI groep waarin docent-onderzoekers van de Nederlandse Film-academie, CvA, AvB en ATD seed money krijgen om hun eigen onderzoek te ontwikkelen en dat aan elkaar en de bredere AHK gemeenschap te presenteren (ways of knowing; gestart in 2024 en voortgezet in 2025). De groep is ontstaan als follow-up van de succesvolle bijeenkomst THINGS TO DO WITH AI in maart 2024 dat gericht was op het uitwisselen van manieren waarop AI gebruikt wordt in het onderwijs binnen de AHK. In maart 2025 werd onder de naam MORE THINGS TO DO WITH AI 2025 een follow-up event georganiseerd waar vijf onderzoekers hun bevindingen met het experimenteren met AI presenteerden.

Credits: (This Conversation is) Off the Record. concept and direction: Nirit Peled 3d design & animation: Leeza Pritychenko, Keez Duyves, Aron Fels, IDlab IDFA DocLab - Competition for Immersive Non-Fiction (c) Nirit Peled, 2023.

- Er is een interne selectieprocedure subsidieaanvragen ontwikkeld. Deze procedure is nodig om, in het geval dat er per (kunst)hogeschool één aanvraag mogelijk is, de sterkste aanvraag te ondersteunen en interne competitie te voorkomen.
- Daarnaast zetten de lectoraten de interdisciplinaire samenwerking voort in de SPRONG-onderzoeksgroepen, maar ook het lectorenplatform Onderwijs Kunst Technologie en Wetenschap (OKTW), dat onderdeel is van CASE (Centre of Expertise for Sciences, Arts & Education), speelt in de regio een belangrijke rol in de interdisciplinaire samenwerking tussen de verschillen de kunstdisciplines, technologie, social engagement en het educatieve werkveld. De subsidieverlenging van de SPRONG-onderzoeksgroep is in 2025 voorbereid. Begin 2026 is de subsidie toegekend en het project wordt voor een periode van vier jaar voortgezet.
- Een belangrijke plek voor interdisciplinaire ontmoetingen en samenwerking is het Marineterrein. In vier gezamenlijke werkplaatsen, de AHK MakerSpace, de VRAcademy, de AHK Culture Club en het AHK Learning Lab, staan nieuwe vormen van leren centraal en

wordt (o.a. via kruisbestuiving) kennis opgedaan over nieuwe technologieën. Er wordt geëxperimenteerd met interdisciplinair en transdisciplinair onderwijs en onderzoek. Op het Marineterrein werken we ook met andere onderwijsinstututen, bedrijven en de gemeente Amsterdam aan oplossingen voor maatschappelijke en stedelijke uitdagingen en aan de doorontwikkeling van dit innovatiedistrict. De AHK blijft investeren in deze verbinding van AHK-brede studenten, docenten en onderzoekers met deze doorontwikkeling om gezamenlijk vorm te geven aan de toekomst van dit gebied en het zichtbaar maken van hoe kunst een startpunt is voor innovatietrajecten en bijdraagt aan een duurzame samenleving. Zie ook 2.1.1.1.B Invulling verbinding met de regio.

- De werkgroep Data in de Arts (ArtEZ, AHK, HKU en Gerrit Rietveld Academie) werken in 2025 samen om datamanagement aan te laten sluiten op de onderzoekspraktijk in de kunsten.
- In 2025 is de samenwerking van de AHK met Kunst ≈ Onderzoek (KUO) voortgezet. In deze samenwerking worden belangrijke thema's besproken zoals [Artistic Research Ethics](#), [Onderzoek in Onderwijs](#) en de [Collectie Artistieke Methoden](#). In 2025 is gestart met een sectoragenda en een notitie over strategische samenwerking in onderzoek.

Carrièrepaden

- De academies werkten aan de ambitie om meer ruimte te geven aan docenten om onderzoek te doen binnen hun aanstelling. Deze ruimte werd in 2025 vooral gevonden in het mogelijk maken van kortlopend onderzoek waarbij de docenten de resultaten en onderzoekservaring mee terugnemen in hun onderwijs (zie 2.3.1.B/*Kortlopend onderzoek door docenten*).
- De AHK neemt met 2 kandidaten deel aan de PD pilot in het domein Kunst + Creatief. De PD geeft een impuls aan de loopbaanmogelijkheden van (docent-)onderzoekers. De AHK verwelkomt dan ook de positieve houding van MinOCW en de stappen die zijn gezet richting wettelijke verankering. Een onafhankelijke commissie die de kwaliteit bewaakt, oordeelt positief over het tweede uitvoeringsjaar van de pilot Professional Doctorate (PD) in het hbo. De pilot ligt volgens de commissie op koers in de uitvoering en wint aan kracht. Dat blijkt uit het rapport *De Staat van de PD 2024* van de Validatiecommissie PD (VaCo-PD) dat op 9 december 2025 is gepubliceerd. De voorzitter van de Vereniging Hogescholen Maurice Limmen: "Het rapport laat zien dat steeds meer hogescholen deelnemen, dat het aantal PD-kandidaten groeit en dat de pilot steeds meer internationale erkenning krijgt. Dat is goed nieuws, want over de volle breedte van de arbeidsmarkt bestaat behoefte aan hoogopgeleide, praktijkgerichte professionals die de beroepspraktijk kunnen helpen innoveren. Dit geldt vooral voor sectoren als de zorg of de techniek, maar ook bijvoorbeeld voor de onderwijssector."
- Op 1 september 2024 is door de AHK binnen het Servicebureau een adjunct-directeur Onderwijs en Onderzoek aangesteld, met een verbindende rol tussen bestuur, academies, lectoren en het Research Centre. Deze adjunct-directeur zet zich in voor de verdere versterking van onderwijs en onderzoek. In 2025 werden de kaders van deze positie verder uitgekristalliseerd, als adviseur van het CvB, leidinggevende van het hoofd Research Centre en de lectoren van de AHK-brede lectoraten en als bewaker van de strategische samenhang.

1.2 Onderzoek en thema's

a. Geef in onderstaande tabel aan of en met welke organisatorische eenheden (bijv. lectoraat of Centre of Expertise) uw hogeschool structureel bijdraagt aan kennisontwikkeling op een onderzoeksthema uit de [strategische onderzoeksagenda](#).

Thema	Draagt uw hogeschool bij aan dit thema? Zo ja, met welke organisatorische eenheid?
Gezondheid en Welzijn	Lectoraat ATD (Academie voor Theater en Dans), via de afdeling Health and Performance, een consortium partner in een Living Lab met HvA en VU; en via Trans*Latinx migrants in Somatic Laboratory met Partner Papaya Kuir (een lesbo-transfeministisch collectief dat is ontwikkeld door en voor Latijns-Amerikaanse migranten en vluchtelingen in Nederland). Lectoraat Cultureel Erfgoed, via het project Tipping the Balance in Dietary Change.
Onderwijs- en talentontwikkeling ¹	CASE (Centre of Arts & Sciences Education), een discipline-overstijgende samenwerking van zes hogescholen en een ROC, gericht op onderzoek naar onderwijsvernieuwing en maatschappelijke innovatie en via Lectoraat Kunsteducatie. Lectoraat ATD, o.a. via de Power of Water, onderdeel van het project Climate Imaginaries at Sea. Hierin onderzoekt het lectoraat hoe fotografie, spoken wordt en filosofie jongeren in Suriname en Nederland kunnen versterken om de relatie tussen klimaatverandering en kolonialisme opnieuw te verbeelden. Lectoraat Film: Vernieuwing van het filmonderwijs is een belangrijke ambitie van het lectoraat. In het Erasmus+ project FILMED werkt het lectoraat samen met internationale partners aan de ontwikkeling van multimodale vormen van het overdragen van theorie (in bachelor, master en PhD filmonderwijs). AHK PD kandidaat Panagiotis Panagiotakopoulos doet onderzoek naar hoe <i>drag mothering</i> en daaraan verbonden praktijken een pedagogie van queer care kunnen vormen (in binnen- en buitenschoolse context).
Veerkrachtige samenleving: in de wijk stad en regio	n.v.t.
Sleuteltechnologieën en duurzame materialen	n.v.t.
Gebouwde omgeving duurzaam en leefbaar	Lectoraat Architectuur & Circulair Denken (Academie van Bouwkunst). Lectoraat Cultureel Erfgoed, o.a. met het project CENTRINNO dat in 2024 resulteerde in het handboek Regenerative Neighbourhoods in the making.
Duurzaam transport en intelligentie logistiek	n.v.t.

¹ NB: het gaat hier specifiek om onderzoek naar onderwijs- en talentontwikkeling en dus niet om een bijdrage aan onderwijs- en talentontwikkeling door middel van onderzoek op de overige thema's.

Duurzame landbouw water en voedselvoorziening	n.v.t.
Energietransitie en duurzaamheid	Lectoraat ATD , via het project Climate Imaginaries at Sea, waarin met artistiek onderzoek wordt gespeculeerd over mogelijke toekomst in relatie tot de stijgende zeespiegel. AHK PD-kandidaat Stefan Schäfer doet onderzoek naar speculatief ontwerp met stervende bergen en gletsjers.
Kunst en de creatieve industrie	CASE en het Centre of Expertise for Creative Innovation (CoECI) . CoECI is een nationaal kennis- en innovatienetwerk voor de creatieve industrie. De leden van dit samenwerkingsverband zijn de HvA (penvoerder), AHK, Inholland en de Rietveld Academie. CoECI werkt daarnaast nauw samen met onder andere ClickNL, Federatie Creatieve Industrie, Kunsten '92 en de Dutch Design Week. Het Centre of Expertise zet kunst, ontwerp, digitale media en technologie in voor een duurzame, inclusieve en participatieve grootstedelijke samenleving. Daarnaast via: Lectoraat Kunsteducatie Lectoraat Muziek Lectoraat Theater en Dans (o.a. via Horizon Europe Project: PREMIERE). Lectoraat Film
Ondernemen verantwoord en vernieuwend	ATD Lectoraat, Professional Practice; Creative Producing Research Group, deze onderzoeksgroep focust zich op creative producing a nieuwe professie en methode ingebed in de Master Creative Producing. ²
Veiligheid	n.v.t
Toerisme en gastvrijheid	n.v.t
Anders namelijk	Lectoraat Kunsteducatie , via het onderzoeksthema sociaal engagement (waaronder de subthema's democratisch burgerschap en inclusieve kunsteducatie). Lectoraat Cultureel Erfgoed , via het in 2024 afgeronde project The Critical Visitor (De kritische bezoeker: Erfgoedpraktijken in verandering) .

b. Geef een overzicht van de lectoraten van uw instelling die in het jaar van het betreffende bestuursverslag op enig moment actief waren. Als dit overzicht online staat kunt u ook naar de online bron verwijzen.

² Binnen de AHK bestaan diverse initiatieven ten aanzien van het ondernemerschap binnen de kunstensector. Studenten en onderzoekers kunnen workshops volgen en geïnformeerd worden ten aanzien van verschillende onderwerpen binnen het ondernemerschap. Deze initiatieven zijn AHK Ondernemerschap, Het Starterscafe, Beroepskunstenaar en Community of Practice. <https://www.ahk.nl/over-de-ahk/missie-en-visie/ondernemerschap/>

De AHK telt zeven lectoraten.* Vijf daarvan zijn ondergebracht in een van de zes academies van de AHK. Daarnaast zijn er twee academieoverstijgende lectoraten. Onderstaande tabel bevat een overzicht. Voor meer informatie, zie: <https://www.ahk.nl/onderzoek/research-profile/lectoraten/>

* Met de start van een nieuw interdisciplinair lectoraat aan de Academie van Bouwkunst in december 2024 en een looptijd van het lectoraat Architectuur & Circulair Denken tot 31 december 2025 heeft deze academie tijdelijk twee lectoraten.

Lectoraat ²	Naam/namen lector/lectoren	Korte omschrijving lectoraat
Cultureel erfgoed (Reinwardt Academie)	Hester Dibbits	Het markeren en behandelen van dingen als 'erfgoed' brengt praktische, ethische en theoretische vraagstukken met zich mee. Het lectoraat Cultureel erfgoed onderzoekt samen met een divers netwerk van partners hoe professionals vanuit deze vraagstukken met constructieve interventies kunnen bijdragen aan een duurzame en inclusieve samenleving.
ATD Lectoraat (Academie voor Theater en Dans)	Laura Cull Ó Maoilearca	Het ATD lectoraat richt zich op praktijkonderzoek op het gebied van performance dat een impact heeft op kennis, onderwijs, werkveld en samenleving in relatie tot drie thema's: sociale rechtvaardigheid en toegang; klimaat en regeneratie; en zorg, welzijn, rouw en verlies.
Lectoraat Film (Nederlandse Filmacademie)	Mieke Bernink	Het lectoraat Film is de onderzoekshub van de Filmacademie en ambieert het in gang zetten, ondersteunen en faciliteren van een onderzoeksmentaliteit in de Filmacademie bij docenten, studenten en medewerkers van zowel master als bachelor. Onderzoeksterreinen zijn artistiek onderzoek, infrastructuur en pedagogiek van artistiek onderzoek, filmonderwijsvernieuwing en onderzoek op het terrein van immersive media en verwante technologieën.
Lectoraat Kunsteducatie (academieoverstijgend)	Emiel Heijnen, Melissa Bremmer	Het lectoraat Kunsteducatie is een vooruitstrevend kenniscentrum voor kunsteducatie. Hier vinden

		docenten, opleiders, wetenschappers, beleidsmakers en geïnteresseerden onderzoek en tools voor vernieuwend kunstonderwijs, inspiratie of ondersteuning in de dagelijkse praktijk. Vraagstukken die opkomen uit de kunsteducatie en onderwijs aan de docentenopleidingen van de AHK vormen het startpunt voor het onderzoek. Daarbij richten zij zich in het bijzonder op de thema's interdisciplinariteit (binnen en buiten de kunsten) en sociaal engagement.
Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten (academieoverstijgend)	Naomi Bueno de Mesquita	Het lectoraat Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten kreeg in november 2024 een nieuwe lector. In 2025 werd onder leiding van de nieuwe lector Naomi Bueno de Mesquita een nieuw onderzoeksprogramma ontwikkeld dat zich richt op de vraag hoe ruimte kan worden gecreëerd voor uiteenlopende perspectieven in onderzoek en in de kunsten en welke methoden en voorwaarden daarvoor nodig zijn. Voor 2026 wordt een naamswijziging voorzien.
Lectoraat Muziek (Conservatorium van Amsterdam)	Michiel Schuijjer	Het lectoraat Muziek vormt de onderzoekseenheid van het Conservatorium van Amsterdam. Het lectoraat stelt zich als opdracht door middel van onderzoek impulsen te geven aan het muziekonderwijs in het conservatorium en daarbuiten, aan de praktijken van makers en spelers en aan de wetenschap en de samenleving.
Lectoraten Academie van Bouwkunst	Peter van de Assche	Het lectoraat Architectuur & Circulair Denken onderzoekt de architectonische mogelijkheden van een nieuw materiaalparadigma in brede zin. Het lectoraat richt zich in woord, beeld en daad op een nieuw architectonisch repertoire

		voor een circulaire economie. Het lectoraat loopt t/m 2025.
	Hans Teerds	In december 2024 startte een nieuwe lector met een nieuw interdisciplinair lectoraat (entreerede in najaar 2025). Het lectoraat Climate, Space and Politics doet onderzoek binnen de drie ontwerpvelden die aan de Academie gedoceerd worden: architectuur, stedenbouw en landschapsarchitectuur. Het onderzoek van het lectoraat richt zich op de sleutelrol van 'ruimte' in de context van klimaatverandering en klimaatrechtvaardigheid, de rol van ontwerp in transitieprocessen, en manieren waarop burgers, bewoners en gebruikers betrokken kunnen worden bij de transformatie van de eigen leefomgeving.

1.3 Inkomsten

Geef de gerealiseerde inkomsten voor onderzoek aan.

Aard van de gerealiseerde inkomsten voor onderzoek van dit jaar		Gerealiseerde inkomsten in K€ in jaar van het betreffende bestuursverslag	Gerealiseerde inkomsten in K€ in 2024	Stijging/daling ten opzicht van jaar ervoor
1	Inkomsten onderzoek 1 ^e geldstroom*	3.876	3.552	+9%
2	Inkomsten 2 ^e geldstroom*	933	839	+11%
3	Inkomsten 3 ^e geldstroom*	136	26	+423%
4	Overige middelen voor onderzoek die niet vallen onder voornoemde categorieën	116	155	-25%
Totaal budget voor praktijkgericht onderzoek		5.061	4.572	+11%

*Zie bijlage 2 voor de definities van de verschillende geldstromen.

2. Ontwikkeling langs de bestedingsdoelen

De VH en het ministerie van OCW zijn tot drie bestedingsdoelen gekomen³ die samenhangen met de ambities uit de strategische onderzoeksagenda en de doelstellingen uit [de beleidsbrief](#) die de minister van OCW in juni 2022 naar de Tweede Kamer stuurde. Dit format is opgebouwd langs deze drie bestedingsdoelen:

- integratie van praktijkgericht onderzoek in het kennisecosysteem;
- kwantitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek;
- kwalitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek.

In bijlage 1 vindt u een toelichting op deze doelen. Deze bestedingsdoelen sluiten nauw aan op de vier ambities uit de strategische onderzoeksagenda 2022 - 2025 van de Vereniging Hogescholen, namelijk 1) versterken van de verbinding en samenwerking, 2) de zichtbaarheid en toegevoegde waarde van praktijkgericht onderzoek vergroten, 3) het uitbouwen van de kwaliteitscultuur en 4) het versterken van de onderzoekscultuur- en structuur.

Per bestedingsdoel is er een aantal basisindicatoren genoemd welke verplicht zijn om in te vullen⁴ en een aantal keuze-indicatoren waaruit per instelling een selectie gemaakt kan worden omdat niet alle indicatoren voor elke instelling (even) relevant zijn. Wij willen u vragen om te proberen om zo volledig mogelijk te zijn en de genoemde definities van onderstaande indicatoren nauwkeurig te volgen.

2.1 Integratie in het kennisecosysteem

Het bestedingsdoel 'integratie in het kennisysteem' verwijst naar een aantal soorten activiteiten die kunnen worden ingezet om dit doel te bereiken, zoals het aangaan van samenwerkingsarrangementen, netwerk- en consortiumvorming en het ontplooiën van onderzoeksactiviteiten. Het gaat enerzijds over hoe er geïnvesteerd is in de verbinding en samenwerking met de maatschappij en anderzijds hoe er is geïnvesteerd in de zichtbaarheid en toegevoegde waarde van het onderzoek. Dit bestedingsdoel draagt bij aan de eerste twee ambities van de strategische agenda: het versterken van de verbinding en samenwerking van praktijkgericht onderzoek en het vergroten van de zichtbaarheid.

2.1.1 Basis-indicatoren integratie in het kennis-ecosysteem

A. Geef een overzicht van de Centres of Expertise⁵ waar uw instelling eventueel bij betrokken is.

Centre of Expertise⁶	Korte omschrijving Centre of Expertise
CASE	CASE (Centre for Arts & Sciences Education) is een discipline-overstijgende samenwerking van zes hogescholen en een ROC, gericht op onderzoek naar onderwijsvernieuwing en

³ De bestedingsdoelen zijn terug te vinden in het bestuursakkoord van juli 2022, op pagina 17.

⁴ De basisindicatoren werden voorheen uitgevraagd via de monitor praktijkgericht onderzoek. Deze uitvraag komt te vervallen.

⁵ Een hogeschool kan penvoerder of partner zijn in dit CoE. Een Centre of Expertise dient zich altijd te ontwikkelen volgens het [Verenigingskader Centre of Expertise](#).

	maatschappelijke innovatie. CASE bundelt de kennis en ervaring uit het werkveld en het onderwijs in praktijkgericht onderzoek. Het onderzoek, dat wordt uitgevoerd in samenwerking met professionals uit het werkveld, loopt via twee thema's: Onderwijs op het snijvlak van kunst, wetenschap en technologie en Sociaal engagement. CASE is gevestigd in het AHK LearningLab op het Marineterrein. De AHK is penvoerder en de lectoren Kunsteducatie van de AHK leiden de programmaraad.
CoECI	Het Centre of Expertise for Creative Innovation is een nationaal kennis- en innovatienetwerk voor de creatieve industrie. De leden van dit samenwerkingsverband zijn de HvA (penvoerder), AHK, Inholland en de Rietveld Academie. CoECI werkt daarnaast nauw samen met onder andere ClickNL, Federatie Creatieve Industrie, Kunsten '92 en de Dutch Design Week. Het Centre of Expertise zet kunst, ontwerp, digitale media en technologie in voor een duurzame, inclusieve en participatieve grootstedelijke samenleving.

- B. Invulling verbinding met de regio.** Geef aan hoe de samenwerking met de regio is vormgegeven en hoe de samenwerking met de regio het afgelopen jaar is versterkt. Vul dit aan met drie aansprekende voorbeelden⁶.

“De AHK is geworteld in de creatieve metropool Amsterdam. Ons onderwijs en onderzoek levert een belangrijke bijdrage aan de kunst en cultuursector en de ontwikkeling van de creatieve industrie in deze regio. Dat doen we vanuit sterke regionale, nationale en internationale netwerken en samenwerkingsverbanden. ‘Lokaal geworteld, wereldwijd verbonden’ is daarbij het streven.” (Strategisch Plan 2024-2029, p. 11)

De samenwerking met de regio is op verschillende manieren vormgegeven, passend bij de eigenheid van onze lectoraten en hun disciplines. Ook zijn er een aantal gemene delers. Zo werken we bij voorkeur op basis van langdurige partnerschappen met regionale culturele en maatschappelijke instellingen, zoals podia, musea, festivals, erfgoedinstellingen, scholen, zorg- en welzijnsorganisaties en grassroots-initiatieven. Onderzoek wordt veelal gecorreleerd met partners en ingebed in hun praktijk.

Uitdagingen die in de regio spelen, zoals stedelijke diversiteit, sociale ongelijkheid, erfgoedconflicten, klimaat en duurzaamheid, inclusie in onderwijs en cultuur, en mentale en fysieke gezondheid van makers, vormen onderwerp van onderzoek.

Via lectoren, docent-onderzoekers, studenten en alumni vloeit kennis continu terug naar het regionale (en internationale) werkveld én andersom. Regionale professionals zijn medeproducenten van kennis.

Ook delen we kennis met de regio via publieke programmering. Symposia, festivals, debatten, tentoonstellingen en de presentatie van publicaties vinden bewust in en met de stad plaats (o.a. Marineterrein, Pakhuis de Zwijger, andere culturele instellingen, buurten en scholen).

⁶ Maximaal 150 woorden per voorbeeld.

In 2025 is de samenwerking met regionale partners versterkt, o.a. door meer co-creatie met regionale partners, langere looptijden van projecten met partners, opschaling van bepaalde initiatieven (bijv. van project/pilot naar structureel programma) en uitbreiding en intensivering van bestaande netwerken (o.a. in aanloop naar een SPRONG aanvraag). Hieronder volgen drie concrete voorbeelden.

- De Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten blijft een actieve rol spelen op het **Marineterrein** in Amsterdam. Hier werkt de hogeschool samen met studenten, onderzoekers en de stad aan toekomstgerichte oplossingen. Dit doen we o.a. via de **Open Kenniscoalitie** (OKC). Dit is een samenwerking van AHK, Codam en het AMS Institute, met ROC Amsterdam-Flevoland (via de Peer Academy). OKC wil van het Marineterrein een innovatiedistrict en living lab voor de lerende stad maken, waar kunst, wetenschap en technologie samenkomen in open, experimenteel onderwijs, onderzoek en ondernemerschap. In 2025 werd 'Ethics, Art, Tech & Bildung' ontwikkeld, een uniek Bildung-programma voor mbo-, hbo- en wo-studenten op het snijvlak van ethiek, technologie, kunst, wetenschap en persoonlijke ontwikkeling. Deze module van 8 weken (2 EC) gaat in het voorjaar van 2026 voor het eerst van start.
- **Climate Imaginaries** van het **ATD lectoraat/SPRONG** Verbeelding in Transitie, met culturele en maatschappelijke partners rond water en klimaat (o.a. podia, kunstenaarscollectieven en onderwijsinstellingen in Amsterdam en kustregio's) is het afgelopen jaar doorontwikkeld van een project naar een structurele programmalijn met een uitgebreid netwerk van regionale partners, waarbij de samenwerking met sommige partners (waaronder The Beach, Framers Framed, UvA) is geïntensiveerd. Climate Imaginaries at Sea vormt een overkoepelend onderzoeksprogramma voor diverse onderzoeken zoals onder andere Power of Water en Gleaners and the Worms.
- In 2025 heeft het **Conservatorium van Amsterdam** de samenwerking met lokale partners (zoals Aslan Muziekcentrum, Muziekschool (Amsterdam) Noord, stichting Muziekstraat en de bands Friends@Work en Black Harmony) versterkt met het oog op het dichten van de kloof tussen het conservatorium en de diverse stad Amsterdam. Via praktijkgericht onderzoek rond het thema 'muzikale leerculturen' onder leiding van associate lector Carolien Hermans en samenwerking met het **lectoraat Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten** is gewerkt aan meer inclusieve perspectieven op muziekonderwijs, met doorwerking naar pedagogiek, curricula en instroom.

2.1.2 Keuze-indicatoren integratie in het kennisecosysteem

Aantal lopende convenanten/ samenwerkingsovereenkomsten met derden.

Hoeveel lopende convenanten/ samenwerkingsovereenkomsten heeft uw instelling met (kennis)partners – bijv. universiteiten, TO2, (KNAW/ NWO) instituten, RKI's en ROM's. Geef hierbij aan met welke (kennis)partners deze samenwerkingen zijn.

Netwerken in verband met gefinancierde onderzoeksprogramma's:

- **NWA:** In de **Nationale Wetenschapsagenda** van NWO participeert de AHK in de Route Kunst en de Route Levend Verleden. Binnen deze routes worden kansrijke subsidieaanvragen in en door de kunsten ondersteund en gestimuleerd. De AHK kan daarbij participeren in routebijeenkomsten en in NWA aanvragen. Hester Dibbits, lector Cultureel Erfgoed is boegbeeld van de Route Levend Verleden. Mieke Bernink, lector Film, is lid van de stuurgroep van de NWA Route Kunst.
- **CDKM:** De **City Deal Kennis Maken** (CDKM), een NWO-programma met als doel een duurzame lokale kennisinfrastructuur op te zetten voor de (groot)stedelijke vraagstukken. De AHK is

partner van CDKM in Amsterdam; projectresultaten worden zichtbaar via Open Research Amsterdam.

- **UAS NL: Universities of Applied Sciences Netherlands** is een netwerk van 23 hogescholen die sinds eind 2025 sterk ingebed is in de VH. Dit netwerk treedt met elkaar op in Brussel, via een liaison officer, met als doel de kansen op het werven van Europese fondsen te vergroten. De AHK wordt zo zichtbaar voor Europese subsidieverleners, de Europese kansen komen bij de AHK zelf beter in beeld, en deze samenwerking biedt ook ingangen voor consortiumvorming. UAS NL is een belangrijke partner geworden van SIA.
- Naast de bovenstaande, formele samenwerkingsverbanden is de AHK ook actief in verschillende informele overleggen op beleidsniveau, waaronder **SHOP** (overleg van funding advisors van Nederlandse hogescholen), **DROP** (overleg van de Nederlandse hogescholen over doorwerking), **HON** (Hogescholen Onderzoeksnetwerk) en **LNKO** (Landelijk Netwerk Kwaliteitszorg Onderzoek).

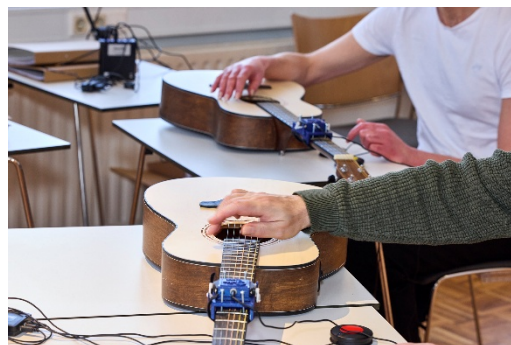
Voorbeelden van succesvolle samenwerking met (kennis)partners. Beschrijf een aantal succesvolle samenwerkingsverbanden en geef aan waarom deze succesvol zijn⁷.

- Onder leiding van lector Peter van Assche participeert het **lectoraat Architectuur & Circulair Denken** in de SPRONG groep [CIRCOLLAB](#) (CIRcular transition through COLLABoration in the Metropolitan Region Amsterdam), een samenwerking tussen lectoraten van de Hogeschool van Amsterdam, Windesheim, de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en meer dan 30 partners. Nederland wil in 2050 circulair zijn. Dat vraagt om een ongekende transitie in de wijze waarop we ondernemen, samenwerken, denken en doen. En dat vraagt een bundeling van krachten, zoals in CIRCOLLAB gebeurt. Dit samenwerkingsverband is gericht op het identificeren welke technologische, sociale, economische en creatieve innovaties er in de Metropool Regio Amsterdam nodig zijn om veranderingen in een stroomversnelling te brengen en hoe deze met interdisciplinair praktijkgericht onderzoek te realiseren zijn.
Een voorbeeld van één van de activiteiten is de CIRCOLLAB Reading Group. Deze groep onderzoekers o.l.v. Rik Berbé, publiceerde in 2025 een artikel "The VUCAcanvas: A framework for strengthening human and relational capacities in complex adaptive system. A practice-ready framework for thriving in VUCA environment".
Op 6 november 2025 was ACT was medeorganisator van het Sprong Festival van de Circulaire Versnelling in Pakhuis De Zwijger en verzorgde daar ook drie van de deelsessies. In een daarvan maakten de deelnemers, zelf experts in circulair denken, kennis met het boek dat ter afsluiting van het lectoraat in 2026 wordt gepubliceerd. In deze 'sneak review' leverden zij ook input voor het architectonische vocabulaire van dit boek.
- Het onderzoek van het **lectoraat Kunsteducatie** heeft als doel de beroepspraktijk (verder) te professionaliseren en te informeren met 'state-of-the art' praktijk en theorie van en voor kunsteducatie. Het lectoraat doet daartoe onderzoek in opdracht en/of in samenwerking met de beroepspraktijk. De betrokkenheid van de partners zorgt voor een breed draagvlak voor het onderzoek, voor aanvullende expertise en voor de disseminatie van het onderzoek o.a. via social media en websites. In het najaar werd het ontwerponderzoek [Meespelen!](#) (KIEM/Regieorgaan SIA) afgerond; een project van CASE, het lectoraat Kunsteducatie (AHK), het lectoraat Performing Arts Medicine (Codarts) en externe partners. Tijdens een feestelijk evenement werden de didactische handleidingen gelanceerd van drie innovatieve

⁷ Maximaal 150 woorden per voorbeeld.

instrumenten: de Magic Flute, de Adaptive Travel Sax en de Switch Guitar. De handleidingen, een resultaat van Meespelen!, maken het mogelijk muziekonderwijs te geven aan leerlingen met een beperking.

Daarnaast is ook de AHK als geheel onderdeel van verschillende netwerken. De belangrijkste netwerken op het gebied van onderzoek zijn de volgende:

De Switch Guitar. Credits: Jonathan Andrew.

- **Mono-KUO:** een overleg tussen alle Nederlandse hogescholen voor de kunsten (ofwel mono-KUO's). Daarnaast heeft de AHK vooral met de HKU regelmatig overleg. De hogescholen voor de kunsten werken samen op meerdere onderwerpen, waaronder de gedragscode Wetenschappelijke Integriteit, datamanagement en SPRONG-aanvragen. De samenwerking is gericht op het creëren van massa in zowel onderzoek als geldstromen, uitwisseling en inspiratie.
- **Professional Doctorate:** De Professional Doctorate (PD) vormt de derde cyclus in het hbo-onderwijs en is daarmee de evenknie van de universitaire PhD. De AHK neemt met twee PD kandidaten deel aan de in 2023 gestarte pilot, binnen het domein Kunst en Creatief. Vanaf de start neemt een AHK-lector zitting in het Graduate Committee van dit domein. In 2024 was dat Mieke Bernink, lector Film en zij vervult deze positie ook in 2025. Binnen de AHK wordt de pilot vanuit het Research Centre ondersteund door een PD officer.

Overzicht van andere formele en duurzame samenwerkingsverbanden zoals (fieldlabs/ living labs) die voor de onderzoeksstrategie van uw instelling relevant zijn.

Hieronder een greep uit deze samenwerkingsverbanden:

- De afdeling Health & Performance van de **Academie voor Theater en Dans (ATD)** ontwikkelt en versterkt nieuwe samenwerkingen met organisaties zoals de HvA, de VU en het Amsterdam Institute of Sport Sciences (AISS) om structuren te creëren die veranderingen in het curriculum en de levering van dansonderwijs te informeren. Dit netwerk is geformaliseerd als Living Lab (LL). De aard van de LL maakt samenwerking mogelijk tussen studenten, artistiek personeel, senior management, health professionals, onderzoekers en beleidsmakers van de betrokken partners, om alle dimensies van studentenwelzijn te observeren en zo te werken aan het verhogen van de onderwijskwaliteit.
- [Arts loves Sciences](#) is een platform voor het bevorderen van onderwijs op het snijvlak van Kunst, Wetenschap en Technologie door het onderzoeken, ontwikkelen en organiseren van:
 - Trainingen op maat en innovatienetwerken waarbinnen onderwijsprofessionals samen leren en onderzoeken hoe vakoverstijgend onderwijs, aangejaagd door kunst, het onderwijs in hun eigen scholen kan versterken (aanbod)
 - Videolessen die direct kunt worden toegepast in de onderwijspraktijk
 - Een database vol kunstbronnen ter inspiratie voor lessen
 - Het IDlab van de **Academie voor Theater en Dans** en het **lectoraat Cultureel erfgoed** zijn actief binnen CoECI. De lector Cultureel erfgoed is lid van de programmaraad en het Heritage Lab is medegefinancierd vanuit CoECI.
- Het **lectoraat Cultureel erfgoed** levert voor de NWA-route Levend Verleden het boegbeeld (lector Hester Dibbits) en de organisatorische ondersteuning van deze route vindt plaats vanuit het lectoraat.

Aantal lectorale redes of onderzoekscongressen georganiseerd door uw instelling. Geef aan welke voor onderzoek relevante grotere bijeenkomsten er het afgelopen jaar zijn geweest, die hebben bijgedragen aan de verbinding/ integratie van praktijkgericht onderzoek in het kennisecosysteem.

Het **lectoraat Muziek** van het **Conservatorium van Amsterdam** organiseerde o.a.

- Het internationale symposium [Jazz progressions: voicing theoretical and historical perspectives](#), op 14 februari, ter gelegenheid van Barbara Bleij's verdediging van haar proefschrift 'An Annotated Theory of Tonal Jazz Harmony' aan de Universiteit van Amsterdam. Naast Barbera leverden ook leden van haar internationale promotiecommissie, collega's en studenten van het Conservatorium van Amsterdam een bijdrage aan het symposium.
- De Ninth Rhythm Changes Conference: "Jazz Futures." in augustus. Tijdens deze vier-daagse conferentie vonden diverse lezingen en presentaties plaats aan de hand van vijf thema's: "Jazz Moves", "Jazz Geographies", "Untold Stories and Alternate Takes Jazz", "(De)Colonisation", en "From Jazz to JA/zz".
- De Research Talks, een reeks van bijeenkomsten waarmee een platform wordt geboden aan het groeiende aantal docenten aan het CvA dat onderzoek doet of daar interesse voor heeft (zie 2.3.2a Docentprofessionalisering).
- Daarnaast biedt de Academy for Musicology and Musicianship Amsterdam (AMMA) via keuzevakken onderzoeksmogelijkheden aan voor Bachelor studenten van het CvA. In 2025 werd via de keuzevakken "Music and/as Heritage", "Performance: Musical, Professional, Cultural" en "Musical ecosystems; Musicking" bijgedragen aan de verbinding van praktijkgericht/artistiek en academisch onderzoek.

Het **lectoraat ATD** (co)organiseerde o.a.

- De vierde editie van de jaarlijkse [ATD Research Month](#), een open onderzoeksplatform waarin studenten, docenten, docent-onderzoekers, kunstenaars en externe partners samenkomen. Met drie evenementen was het aantal dit jaar bescheiden, maar het omvatte twee uitverkochte symposia: "What if... Decoloniality?" en "What if... Neurodiversity?"
- Het symposium "What if... Decoloniality?" rond de vraag wat het betekent om dekolonialiteit te beoefenen of een dekoloniale houding aan te nemen in theater- en danspraktijken, onderzoek en onderwijs. De dag is gebaseerd op praktisch onderzoek door docenten van ATD en het programma combineert praktische workshops, gesprekken en voorstellingen.
- De *focus meeting Relevance, rhythms, relations in global exchange*. De van het lectoraat deel uitmakende onderzoeksgroep Creative Producing versterkte met dit tweedaagse symposium haar internationale impact. Onderzoekers deelden de opbrengsten van meerdere onderzoekstrajecten met het professionele veld en reflecteerden verdiepend op wederkerige samenwerking tussen creatieve producenten wereldwijd. Professionals, studenten en stakeholders uit Suriname, Zuid-Afrika, het VK en Nederland onderzochten samen de uitdagingen van crossculturele uitwisseling en de voorwaarden voor duurzame infrastructuur voor kennisdeling.

Het **lectoraat Cultureel Erfgoed** van de **Reinwardt Academie** organiseerde o.a.

- De inaugurele rede van Mirjam Shatanawi, bij de start van de [UNESCO Chair Museum Collections, Repatriation and Interculturality](#) (2025-2029) op 13 november. Deze leerstoel richt zich op onderzoek, onderwijs en publieksactiviteiten rondom cultureel erfgoed uit koloniale contexten, met speciale aandacht voor musea. Mirjam Shatanawi werkt hiervoor samen met collega's uit de Reinwardt Academie. Internationale samenwerking en kennisuitwisseling staan centraal. De leerstoel bevordert de dialoog tussen erfgoedprofessionals wereldwijd, zowel tussen Europa en Azië, Afrika en Zuid-Amerika als binnen deze continenten.
- Het [mini-symposium Thinking with Birds](#) op 27 maart. Dit is een voorbeeld van de kennisevents die het lectoraat, vaak in samenwerking met partners, organiseert waarbij onderzoeken worden gepresenteerd en naar de praktijk worden vertaald. Tijdens dit mini-

symposium bespraken deelnemers aan de hand van concrete voorbeelden toepassingen van natuurinclusieve principes in de erfgoedsector.

- [De Verbeeldingswerkplaats](#) in Pakhuis de Zwijger, in januari 2025. Tijdens dit eerste publieksevenement binnen het SPRONG project vonden diverse lezingen, presentaties en workshops plaats waar de kracht van de verbeelding werd ingezet om duurzame en creatieve methoden te delen om praktische oplossingen te vinden voor vastgeroeste systemen ten aanzien van de klimaatproblemen, ongelijkheid, eenzaamheid en polarisatie.

De **Academie van Bouwkunst** organiseerde:

- op 17 oktober in de monumentale Vondelkerk in Amsterdam de [lectorale rede](#) van Hans Teerds, getiteld [On things and beings/Van mensen en dingen](#). In het nieuwe **lectorat Climate, Space and Politics** richt Hans Teerds zich op de relatie tussen klimaatverandering, ruimtelijk ontwerp en sociale duurzaamheid. Deze publieke positionering van het onderzoeksprofiel droeg bij aan de verbinding van praktijkgericht ontwerpend onderzoek met het (regionale) kennis- en beleidsveld.

Lector Hans Teerds en academiectrice Madeleine Maaskant. Credits: Jonathan Andrew.

Het **lectorat Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten**, CoECI, de Gerrit Rietveld Academie, Inholland Hogeschool en de Hogeschool van Amsterdam organiseren samen:

- het Society 5.0 Festival. Op dit festival komen creatievelingen, onderzoekers, burgers, technologen, docenten, ontwerpers, studenten en (beleids)makers samen om zich een beeld te vormen van hoe een duurzame en inclusieve samenleving eruit zou kunnen zien, met technologie als belangrijke drijvende kracht. Er worden nieuwe manieren van werken verkend om een wenselijke toekomstige samenleving vorm te geven. In 2025 was het thema: “Hybride realiteiten vormgeven”. Er werden diverse workshops, lezingen en optredens gegeven en zijn er verschillende installaties tentoongesteld.

Society 5.0 Festival. Credits: Marieke Schellart.

Het **lectorat Kunsteducatie** en **CASE** organiseerden:

- in oktober 2025 het [Symposium 'Dealing with the Real Stuff'](#). In dit symposium stond de volgende vraag centraal: “Hoe kunnen kunst en activisme in het onderwijs bijdragen aan kritisch burgerschap? Deze vraag stond centraal in dit symposium over kunst, activisme en burgerschap in het onderwijs, dat plaatsvond op donderdag 9 oktober 2025.” Via performances, presentaties en workshops werden deelnemers tot denken en doen aangezet en werd het boek *Dealing with the Real Stuff* gepresenteerd. In dit boek staan inspirerende en praktische tools voor vakoverstijgend kunst- en burgerschapsonderwijs.

Het **lectorat Film** van de Nederlandse Filmacademie organiseerde:

Het NFA Research Weekend in juli 2025. Tijdens dit weekend delen studenten, docenten en medewerkers van de academie met elkaar en het publiek waar hun nieuwsgierigheid hen heeft gebracht. En tijdens de Artistic Research Week presenteerden de afstuderende

onderzoekers van de Master of Film hun onderzoek 'in en door middel van cinema' en de daarmee samenhangende projecten. De [projecten van de onderzoekers](#) werd gedeeld door middel van films, multimodale installaties en performances.

Het AHK Research Centre organiseerde :

de vierde editie van de Dag van de Docent-Onderzoeker, waar docent-onderzoekers van de AHK hun onderzoek (in welke fase dan ook) met elkaar en met de bredere AHK

gemeenschap kunnen delen. Op het programma o.a. een discussie rondom "De kunst van

*stēf\sch\efer performing on sorvaeret island Norway.
Credits: Sam Horowitz.*

het vragen stellen", een introductie door stēf\sch\efer van zijn PD onderzoek "V\oving V\ith V\ountain", en twee workshop rondes waar diverse docent-onderzoekers binnen de AHK hun onderzoek deelden. De Dag van de Docent-Onderzoeker draagt bij aan de integratie van praktijkgericht onderzoek in het AHK-kenniseecosysteem door academie-overstijgende kennisdeling en reflectie op de samenhang tussen onderzoek, onderwijs en samenleving te faciliteren. De eveneens door het Research Centre verspreid over het jaar georganiseerde Resarch Cafés, gericht op uitwisseling en samen leren, dragen daar ook toe bij.

Deelname⁸ aan onderstaande aanvragen:

	Totaal aantal gehonoreerde aanvragen waarbij uw hogeschool betrokken is als hoofdaanvrager	Totaal aantal gehonoreerde aanvragen waarbij uw hogeschool betrokken is als mede- aanvrager	Totaal aantal gehonoreerde aanvragen als hoofdaanvrager 2024	Totaal aantal gehonoreerde aanvragen als mede- aanvrager 2024
Missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid	0	1	3	2
Nationale Wetenschaps Agenda	10	7	2	3
Groeifonds	0	0	0	0
Europese onderzoeksprogramma's (o.a. Horizon, Interreg)	1	2	0	1
Overig...	1	0	1	0

⁸ Deelname aan aanvraag houdt in dat er actief wordt geparticipeerd in het onderzoeksproject en dat er daarvoor subsidie wordt ontvangen. Als er geen aanvragen zijn gedaan, vul dan N.V.T. in. Als er wel aanvragen zijn gedaan maar deze niet zijn gehonoreerd, vul dan 0 in.

2.2 Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

Dit bestedingsdoel richt zich op de uitbreiding en verduurzaming van de onderzoeksgroepen. Dit bestedingsdoel draagt met name bij aan de vierde ambitie van de strategische agenda: het versterken van de onderzoekscultuur en -structuur.

2.2.1 Basisindicatoren kwantitatieve verduurzaming

Tabel personele inzet

Categorie*	Totaal aantal (N) ⁹	Totaal aantal fte's gemiddeld op jaarbasis
Lectoren	9	5,5
Onderzoekers en docent- onderzoekers	45	11,51
Aantal kandidaten professional doctorate (vanaf 2023)	3	0,6
Promovendi	3	1,1
Postdocs		
Onderzoeks-ondersteuning ¹⁰	10	4
Totaal onderzoeks- personeel		
Aanstelling lectoren	Percentage lectoren met vaste aanstelling: 66	Percentage lectoren met tijdelijke aanstelling: 33
Gemiddelde omvang aanstelling lector aan de hogeschool (in fte)	0,61	
Aantal lectoren met een (externe) <u>dubbelaanstelling</u> bij bedrijfsleven, universiteit of ander instituut ¹¹	4	

*Zie bijlage 3 voor de definities van de categorieën.

⁹ Peildatum 31 december van het jaar.

¹⁰ Nader toelichten welke categorieën onder onderzoeks-ondersteuning vallen (denk daarbij bijvoorbeeld aan subsidieadviseurs, impact developers en community managers,...)

¹¹ Deze lectoren met dubbelaanstelling zijn dus onderdeel van de hierboven opgegeven totaal aantal lectoren.

2.3 Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding

Voor het derde bestedingsdoel ligt de nadruk op de uitbreiding van de kwaliteit van praktijkgericht onderzoek. Dit bestedingsdoel richt zich op de derde en vierde ambities van de strategische agenda: het versterken van de kwaliteitscultuur en het versterken van de interne onderzoekscultuur/-structuur.

2.3.1 Basisindicatoren kwalitatieve verduurzaming

A. Kwaliteitszorg praktijkgericht onderzoek

Tussen eind september en half december 2025 bezochten onafhankelijke panels zes onderzoekseenheden binnen de AHK voor een zesjaarlijkse beoordeling van de kwaliteit van het onderzoek conform het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek 2023-2028: het lectoraat Cultureel erfgoed van Reinwardt Academie; het lectoraat ATD van de Academie voor Theater en Dans, het AHK-brede lectoraat Kunsteducatie, het lectoraat Muziek van het Conservatorium van Amsterdam; de lectoraten van de Academie van Bouwkunst; en het lectoraat Film van de Nederlandse Filmacademie. Besloten was om het AHK-brede lectoraat Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten niet mee te laten doen in deze visitatieronde vanwege de transitiefase van het lectoraat met een recente lectorwisseling en de ontwikkeling van een nieuw onderzoeksprogramma (dat in november 2025 is vastgesteld). De CEKO is in oktober 2024 over dit bestuursbesluit geïnformeerd.

Alle gevisiteerde onderzoekseenheden ontvingen een voldoende of excellent, zowel op alle afzonderlijke standaarden, als in het eindoordeel. De gedifferentieerde oordelen zijn niet opgenomen in dit verslag. Zoals ook aan de CEKO zal worden bericht in een overkoepelende bestuurlijke reactie vindt de AHK de in het huidige Brancheprotocol gehanteerde driepuntsschaal niet passend voor een ontwikkelingsgerichte en waarderende beoordeling van onderzoek in het hoger onderwijs. Bij de VH pleit de AHK ten behoeve van de ontwikkeling van de opvolger van het huidige BKO 2023-2028 voor een tweepuntsschaal (met de oordelen 'voldoet' en 'voldoet niet') in combinatie met *feed forward* omdat dit naar ons oordeel de meest passende beoordelingswijze is voor ontwikkelingsgericht visiteren en de beste bijdrage levert aan een open en inhoudelijk gesprek tijdens de visitatiedag. Een 'samenvatting van de belangrijkste aanbevelingen of andere opmerkingen waar relevant' is wel opgenomen in dit verslag, in de tabel aan het einde van deze paragraaf. Voor analysedoeleinden kan het Rathenau Instituut een overzicht van de gedifferentieerde oordelen opvragen via researchcentre@ahk.nl.

Tijdens de visitatiedagen en in de visitatierapporten uitten de visitatiepanels veel waardering voor de kwaliteit van ons onderzoek, vooral over de impact ervan. Zo constateerden zij dat het onderzoek maatschappelijk relevant is en dat de opbrengsten hiervan in vele vormen worden gedeeld: via onder andere boeken, podcasts, installaties, workshops, toolkits, lessen en overdraagbare methoden. Zo vindt het onderzoek aan de AHK volgens de panels aantoonbaar zijn weg naar de beroepspraktijk en bredere samenleving, het onderwijs en naar kennisgebieden binnen en buiten de kunsten. De individuele visitatierapporten en de bestuurlijke reacties komen in de loop van de eerste helft van 2026 publiek beschikbaar via de CEKO-bank op de website van de VH.

Naam gevisiteerde onderzoekseenheid	Samenvatting belangrijkste aanbevelingen of andere opmerkingen waar relevant
lectorat Cultureel erfgoed	Het panel spoort het lectoraat aan om de kwaliteitscultuur te formaliseren in een volledige PDCA-cyclus (en doelt daarbij vooral op individuele, kleinere onderzoeksprojecten waarbij geen externe monitoring plaatsvindt). Ook zou het lectoraat volgens het panel

	diens bijdrage aan de praktijk, het werkveld en de bredere samenleving nog zichtbaarder kunnen maken.
lectoraat ATD	Het lectoraat kreeg geen formele aanbevelingen. Het panel ziet dat het lectoraat een inspirerend voorbeeld kan zijn en doet de suggestie om de steun voor het lectoraat bij zijn positionering binnen de academie te continueren en versterken. Ook zouden de onderzoeksbenaderingen en –uitkomsten beter verspreid kunnen worden binnen de eigen instelling.
lectoraat Kunsteducatie	In individuele onderzoeken zou volgens het panel de keuze kunnen worden gemotiveerd voor het gebruik van bepaalde onderzoeksmethoden. Hoe dragen deze methoden bij aan de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek. Er komt zo meer inzicht in hoe de principes van wetenschappelijke integriteit worden toegepast. Ook de potentie voor opschaling inclusief externe financiering ter vergroting van capaciteit wordt gestimuleerd.
lectoraat Muziek	De gebruikte methodiek om de impact van onderzoeksoutput te meten kan worden opgeschaald naar het niveau van de onderzoeksthema's en mogelijk het lectoraat als geheel. De methodologische keuzes en kwaliteitscriteria voor de verschillende typen onderzoek kunnen explicieter om ook de kwaliteitscyclus op lectoraatsniveau te formaliseren.
lectoraten van de Academie van Bouwkunst	Ten aanzien van het recent opgerichte interdisciplinaire lectoraat Climate, Space and Politics wordt aangespoord om de thematische focus van het lectoraat te concretiseren en te vertalen naar concrete ontwerpgegevens, locaties en partners. De academie kan structurele uitwisselingen aangaan en blijven ondersteunen met het bestaande netwerk binnen en buiten de academie met het oog op duurzame samenwerking en structurele impact.
lectoraat Film	Het panel moedigt het lectoraat aan te verkennen hoe de resultaten en impact op de beroepspraktijk en de samenleving beter kunnen worden verspreid en duurzaam kunnen worden verankerd buiten afzonderlijke projecten. Ook kan het lectoraat duidelijker maken hoe projecten en hun opbrengsten passen binnen ontwikkelingen in het werkveld en/of artistiek onderzoek in film, zodat hun relevantie en weerklank wordt geoptimaliseerd.

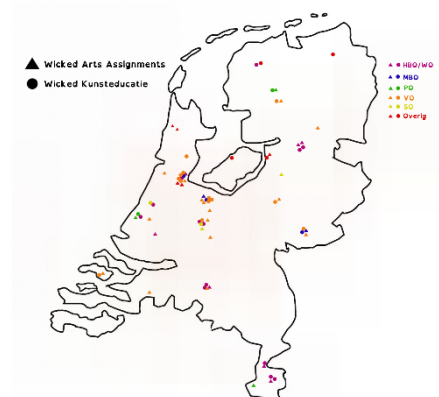
B. Voorbeelden

Geef drie voorbeelden van relevante bijdragen van het afgelopen jaar aan de verbinding tussen het praktijkgericht onderzoek en de beroepspraktijk en drie voorbeelden van succesvolle bijdragen van praktijkgericht onderzoek aan het onderwijs en geef aan waarom deze succesvol zijn¹².

- *Wicked Arts Education, opvolger van Wicked Arts Assignments*
Het onderzoek van het **lectoraat Kunsteducatie** heeft als doel de beroepspraktijk (verder) te professionaliseren en te informeren met 'state-of-the art' praktijk en theorie van en voor kunsteducatie. Het lectoraat doet daartoe onderzoek in opdracht en/of in samenwerking

¹² Maximaal 150 woorden per voorbeeld.

met de beroepspraktijk. In 2020 verscheen het boek [Wicked Arts Assignments](#) dat in 2024 is opgevolgd door het boek [Wicked Arts Education](#). Dit is een ontwerpboek voor kunsteducatie, geschreven door lectoren Melissa Bremmer en Emiel Heijnen en oud-lector Folkert Haanstra. Het boek biedt een helder model voor het ontwikkelen van inspirerende lesprogramma's waarin de cultuur van de lerende, de kunsten en maatschappelijke thema's samenkomen. Meer info in [de podcast Kunsteduatie doorgelicht, aflevering Wicked Kunsteducatie](#).

Gebruik van de twee Wicked-boeken in kaart gebracht. Credits: Stella Blok.

- Sinds 2023 werkt het **lectoraat Kunsteducatie** samen met CASE bij de organisatie van trainingen waardoor het lectoraat deze beter kan opschalen. Onder de vlag van CASE verzorgen speciaal opgeleide Wicked-trainers trainingen, zowel op locatie in het land als in Amsterdam op het LearningLab. CASE-lid HKU (tot juli 2025) is hierin partner. Naast losse workshops over Wicked Arts Assignments, is er met behulp van CASE een tweedaagse training ontwikkeld waar deelnemers leren innovatieve en creatieve kunstopdrachten te ontwerpen voor hun leerlingen en studenten. In 2025 is er een vervolgtraining ontwikkeld, gebaseerd op het nieuwe boek Wicked Kunsteducatie. Deze training is in 2025 twee keer uitgevoerd. In 2025 is het **lectoraat van Kunsteducatie** gestart met het onderzoeksproject *WWOW! Wicked Ways Of Watching*. Een onderzoek naar effectieve en onconventionele werkvormen voor kunstanalyse en kunstbeschouwing in het lokaal én op locatie. In dit onderzoek zullen diverse activerende beschouwingsmethodes en werkvormen worden ontwikkeld en getest die kunnen uitdagen om kunst op een prikkelende manier te benaderen en te ervaren.
- Dealing with the Real Stuff*
Tijdens het door **CASE** in oktober 2025 georganiseerde symposium [Dealing with the Real Stuff](#) stond de vraag centraal hoe kunst en activisme in het onderwijs bijdragen aan het kritisch burgerschap. Deelnemers werden meegenomen in de wereld van activistische kunst en onderwijs – via performances, presentaties en workshops die aanzetten tot denken en doen. Daarnaast werk het boek *Dealing with the Real Stuff* gepresenteerd. Dit is een inspirerende publicatie vol praktische tools voor vakoverstijgend kunst- en burgerschapsonderwijs.
- Archiving Heaviness*
In 2024 en 2025 vond het project 'Archiving Heaviness; Muziekfestival Roadburn als Erfgoedgemeenschap' plaats. Het project onderzoekt de erfgoedwaarde van Roadburn; een internationaal gerenommeerde niche/underground, zware, muziekfestival. Festivals als Roadburn vormen hechte gemeenschappen met een eigen sociale weefsel en gedeelde waarden. Het **lectoraat Cultureel erfgoed** onderzoekt in dit pilotproject (1) de sociale betekenis van deze festivalgemeenschap, (2) de culturele relevantie van 'heaviness' in de muziekervaring, en (3) de rol die maatschappelijke erfgoedbenaderingen spelen in het toekomstbestendig maken van zulke festivals. Het onderzoek zet auto-ethnografie, emotienetwerken, digitaal en analoog community archiving en co-curatatie in tijdens Roadburn 2025. Hierna volgen presentaties op wetenschappelijke en praktijkgerichte bijeenkomsten. Een nieuwe samenwerking in 2026 wordt ontworpen. Het **lectoraat Cultureel erfgoed** van de Reinwardt Academie werkt in 2024-2025 samen met (de gemeenschap van) het Roadburn Festival in Tilburg aan deze vragen. In het praktijkonderzoek "Archiving Heaviness" willen we (1) de maatschappelijke waarde van deze (erfgoed)gemeenschap ontdekken, (2) de culturele betekenis van 'zwaarte' in en om muziekbeleving duiden, en (3) advies uitbrengen over de toekomstbestendigheid van dit (type) festival(s). Hiertoe zetten we erfgoedbenaderingen in, zoals Auto-etnografie,

Emotienetwerken en Co-curatie in. Tijdens het festival zal het onderzoek werken aan een participatieve pop-up tentoonstelling. Dit experiment vormt mogelijk een startpunt voor een langer onderzoeksproject. Verken 200+ items verzameld tijdens Roadburn 2025 op het digitale [Biblio-Graph archief](#) Deze is bedacht, ontworpen en gefaciliteerd door [Archival Consciousness](#).

- *AI Research Group*

Deze onderzoeksgroep van de **Lectoraten Film, Conservatorium, Academie van Bouwkunst en het IDLab van de Academie voor Theater en Dans** brengt kunstenaar-onderzoekers en docenten samen om te onderzoeken, te experimenteren en te verkennen wat AI betekent voor kunst en kunstonderwijs. Elke deelnemer werkt aan AI-gerelateerde projecten. Zowel individueel werk als momenten van collectieve uitwisseling, dialoog werden gefaciliteerd. Het project werd afgesloten door het delen van de voorlopige uitkomsten op vragen zoals: 'Hoe moeten studenten, onderzoekers en docenten werken met AI-tools zoals Chat GPT of Generative AI? Hoe gaat het het onderwijs vormgeven? Om ethisch en duurzaam om te kunnen omgaan met dit veranderende landschap, is het cruciaal dat er een kritische en interdisciplinaire aanpak wordt ontwikkeld. Hoe wordt AI al gebruikt - hier in de drukke Academies van de AHK?' Geïnitieerd door lector Mieke Bernink en Erik Lint van het IDlab, en ondersteund door het AHK AIR-programma, gebruikte door de onderzoeksgroep georganiseerde middag 'THINGS TO DO WITH AI' een bottom-up benadering. Het leverde een inspirerende inventarisatie van de verschillende manieren waarop AI al wordt gebruikt binnen de verschillende disciplines. Middels lezingen en presentaties werden voorbeelden getoond van hoe AI wordt gebruikt en begrepen in hun academies. In maart 2025 presenteerden deelnemende onderzoekers hun eerste bevindingen tijdens het evenement MORE THINGS TO DO WITH AI. De onderzoeksprojecten die de AI Research Group vormen zijn: 'AI: One Person's Utopia is Another Person's Dystopia' door Miga Bär & Marijn Eken (Nederlandse Filmacademie), 'How to Teach a Chair to Sit' door Simone C. Niquille/technoflesh Studio (Academie van Bouwkunst), 'A Rhythm Model for Live Music Improvisation' door Atser Damsma (Conservatorium van Amsterdam), 'Thinking, Feeling, and Writing with Language Models' door Pablo Núñez Palma (Nederlandse Filmacademie), 'Real-time AI on stage' door Willem Weemhoff (Academie voor Theater en Dans).

- *Hybrid Public Spaces*

Naomi Bueno de Mesquita, lector van het **lectoraat Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten** en Hans Teerds, **lector van het lectoraat Climate, Space and Politics** bij de Acadmie van Bouwkunst, presenteerden hun lopende onderzoeksproject "Hybrid Public Spaces". Dit onderzoeksproject onderzoekt hoe digitale en fysieke omgevingen samenvloeien tot nieuwe vormen van publiek leven. Diverse ontwerpers uit de praktijk voeren visueel, fotografisch en veldonderzoek uit naar de manier waarop mobiele technologieën en sociale media onze ontmoetingen, zichtbaarheid en deelname aan het publieke debat en aan publieke ruimte beïnvloeden. Het onderzoek analyseert de transformatie van de fysieke publieke ruimte onder invloed van digitale en mobiele technologie vanuit drie onderling verweven, maar niet allesomvattende, perspectieven: het zelf-curerende, het identiteitsgedreven en het gecommmercialiseerde perspectief. Tijdens de workshop nodigden Naomi en Hans de deelnemers uit om langs de panelen te lopen en hierover met elkaar in gesprek te gaan. Het onderzoek werd in november 2025 gepresenteerd bij zowel de AHK als het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) tijdens de Toekomstacademie: Interface – Het (veranderend) gebruik van de publieke ruimte.

Kortlopend onderzoek door docenten

Binnen de AHK nemen de mogelijkheden voor docenten toe om kortlopend onderzoek te doen. Zij nemen de resultaten en ervaring daarvan mee in hun onderwijs.

Zo heeft de Academie voor Theater en Dans al enige jaren *teacher-researcher fellowships* en de Nederlandse Filmacademie een *Greenhouse* voor docenten, andere medewerkers en studenten. In 2025 werden ook bij het Conservatorium van Amsterdam de mogelijkheden voor kortlopend onderzoek door docenten uitgebreid. Tevens werden er in 2025 vijf Research Talks georganiseerd, waarbij een docent-onderzoeker wordt uitgenodigd om een hun onderzoek met collega's en studenten. Bij de Filmacademie presenteerden deelnemers aan het Greenhouse in 2024 voor het eerst tijdens een onderzoeksweekend hun projecten aan de academiegemeenschap. Dit initiatief is in 2025 voortgezet.

Presentatie van een project uit het Greenhouse tijdens het NFA Research Weekend in 2024.

Bij de Academie van Theater en Dans kreeg in 2025 het Teacher- Researcher Fellowship een vervolg en werden twee Teacher-Researcher Exploration – onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken werden ondersteund door het lectoraat van de ATD en Platform 2025. In 2018 is binnen de ATD het platform diversiteit en inclusiviteit opgericht dat verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van beleid en het ontwikkelen en uitvoeren van de verschillende initiatieven om tot een consistente aanpak te komen. Het eerste onderzoek werd uitgevoerd door Vivianne Rodrigues de Brito, getiteld: “Een nieuwe kijk op aanraking, toestemming en pedagogiek in contactimprovisatie”. Het tweede onderzoek is gedaan door Shabnam Shirzadi, met als onderzoekstitel: “Geesten en verbijstering; Een nieuwe kijk op prestatieanalyse door middel van poëzie van afwezigheid en Perzische epistemologieën”.

C. Functiehuis

Zijn er dit jaar activiteiten gedaan voor de doorontwikkeling van het onderzoeksfunctiehuis en wat zijn dat voor activiteiten? Denk bijvoorbeeld aan activiteiten zoals: functieomschrijvingen aanscherpen, bieden van steun voor professionele ontwikkeling van een onderzoeker, meer functies of posities bieden op onderzoek, carrièreperspectieven bieden voor een onderzoeker binnen de instelling etc.

In 2022 werden een aantal functieprofielen onderzoek (onderzoekers in schaal 10 t/m 13) ontwikkeld en de functieprofielen voor lectoren (schaal 14 en 15) geactualiseerd. In 2023 zijn de profielen definitief vastgesteld. Sindsdien wordt er gewerkt met een profiel onderzoeker met vier niveaus en een profiel lector met twee niveaus. Sinds deelname aan de pilot Professional Doctorate is in 2023 ook de PD ook opgenomen in het functiehuis. In 2024 en 2025 zijn de mogelijkheden voor docenten om kortlopend onderzoek te doen toegenomen (zie hierboven, onder ‘kortlopend onderzoek door docenten’). In 2025 is er een toename van het aantal onderzoekers binnen de AHK en wordt er meer aandacht besteed aan het aanbrengen van een doorstroom van studenten-docenten-onderzoekers. Een voorbeeld hiervan zijn de Teacher-Researcher Fellowships.

D. Diversiteit en inclusie binnen onderzoek

Welke activiteiten zijn dit jaar ondernomen voor het stimuleren van diversiteit en inclusie van het onderzoekspersoneel, denk bijvoorbeeld aan het opstellen van een Gender Equality Plan of het instellen van plan voor kansengelijkheid etc.

De AHK hecht veel belang aan een inclusieve leer- en werkomgeving. De AHK kiest met diversiteit en inclusie voor een benadering waarbij oog is voor alle kenmerken waarop mensen onderling verschillen, en erkent dat die kenmerken elkaar onderling kunnen versterken. Gender is een van die

kenmerken, maar kan niet los gezien worden van bijvoorbeeld etniciteit, seksuele oriëntatie, leeftijd, functiebeperking. Gendergelijkheid is binnen de AHK daarom onderdeel van het beleid op het gebied van inclusie en diversiteit. Sinds oktober 2022 is het door het CvB vastgestelde [Gender Equality Plan](#) (GEP) van kracht en op de AHK-website geplaatst.

De lectoraten houden zich zowel inhoudelijk als in hun aannamebeleid bezig met diversiteit en inclusie. Dit geldt in het bijzonder voor het lectoraat Social Justice and Diversity in the Arts, het lectoraat Kunsteducatie, het lectoraat ATD en het lectoraat Cultureel erfgoed.

Dekolonialiteit en sociale rechtvaardigheid is een van de vier themagebieden uit het lopende onderzoeksprogramma van het lectoraat Cultureel erfgoed van de Reinwardt Academie, diversiteit een van de maatschappelijke vraagstukken waar het lectoraat zich mee bezig houdt. De vier met elkaar verweven themagebieden waarbinnen onderzoek plaats vindt, in samenwerking met docenten, studenten en bij de academie betrokken samenwerkingspartners, zijn: 1. Klimaat, 2. dekolonialiteit en sociale rechtvaardigheid, 3. levensbeschouwing, tradities en identiteit en 4. kennis en digitaliteit. In 2025 is bij de Reinwardt Academie de UNESCO-leerstoel Museum Collections, Repatriation and Interculturality gestart. Deze leerstoel maakt deel uit van het lectoraat en richt zich op onderzoek, onderwijs en publieksactiviteiten rondom cultureel erfgoed uit koloniale contexten, met speciale aandacht voor musea. Mirjam Shatanawi heeft de leerstoel ingenomen en werkt in teamverband samen met Reinwardt collega's. In deze leerstoel staan internationale samenwerking en kennisuitwisseling centraal. De leerstoel bevordert de dialoog tussen erfgoedprofessionals wereldwijd, zowel tussen Europa en Azië, Afrika en Zuid-Amerika als binnen deze continenten. Als verbindende schakel tussen UNESCO, musea en gemeenschappen in herkomstlanden draagt de leerstoel bij aan de bredere inspanning om musea te dekoloniseren. Tussen 2025 en 2029 zal de leerstoel drie hoofddoelen nastreven: kennisuitwisseling over koloniaal en betwist erfgoed, het bevorderen van inclusieve erfgoedpraktijken en het versterken van internationale samenwerkingen.

De onderzoeksgroep Creative Producing, onderdeel van het Lectoraat ATD, versterkte in 2025 haar internationale impact met de focusmeeting Relevance, rhythms, relations in global exchange. Tijdens dit symposium deelden onderzoekers resultaten en reflecteerden zij met professionals, studenten en stakeholder uit Suriname, Zuid-Afrika, het VK en Nederland op crossculturele samenwerking en duurzame infrastructuren voor kennisdeling. Een voorbeeld hiervan is Transforming Narratives 2.0.

*Transforming Narratives 2.0. Credits: Laura Cull
O'Maoilearca.*

Dit is een kunst- en cultuurproject dat in 2025 plaatsvond in Nederland, Suriname en Curaçao, met 15 kunstenaars die samenwerkten via online en fysieke uitwisselingen. Het project vormde een platform om samen te werken aan de ontwikkeling van een nieuwe zwarte canon, als noodzakelijke aanvulling op de dominante westerse canon. Dit draagt bij aan de dekolonisatie van kennis, taal en culturele structuren, essentieel voor sociale rechtvaardigheid en inclusie. In 2025-2030 heeft Transforming Narratives 2.0 de ambitie om te werken aan een open-source, online kennis- en onderzoeksplatform, om ervoor te zorgen dat de effecten van de studies cumulatief van waarde zijn.

In 2025 is het boek Pursuit of Otherwise Possibilities's "A Queer Feedback Handbook Experiments in Otherwise Arts Education" van Eli Steffen en Szymon Adamczak gepubliceerd. Dit handboek is het resultaat van drie jaar praktijkgericht onderzoek naar het queeren van artistieke feedback, genesteld in een gemeenschappelijk onderzoek dat werd uitgevoerd in samenwerking met drie groepen LGBTQ+-kunstenaars en -onderzoekers. De artistieke en duurzame praktijk van de Queer Feedback methode is geoefend door het geven van talrijke workshops in heel Europa. Dit handboek stelt een op behoeften gebaseerde, duurzame en performatieve benadering van feedback voor, waarbij

sessies worden gezien als experimenten die samen met kunstenaars en onderzoekers zijn ontworpen om hen in staat te stellen hun verlangens te cultiveren en gemeenschappelijk leren te bevorderen binnen een zorgzame omgeving. Dit boek is tot stand gekomen door samenwerking tussen de ATD en de Filmacademie.

Het **lectoraat Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten** verkent hoe vraagstukken van sociale rechtvaardigheid en diversiteit kritisch onderzocht, bevraagd en vormgegeven kunnen worden. In het onderzoek staat de analyse van ongelijkheid en machtsverhoudingen centraal, net als het scheppen van ruimte voor samenwerking, dialoog en het expliciet hoorbaar maken van stemmen die doorgaans gemarginaliseerd of onuitgesproken blijven binnen de kunsten.

Lector Naomi Bueno de Mesquita ontwikkelde in 2025 zowel haar onderzoeksprogramma als haar interdisciplinaire onderzoeksgroep, waarbinnen artistiek, historisch en etnografisch onderzoek plaatsvindt. Zij initieerde samenwerkingen met de Academie van Bouwkunst, het Conservatorium van Amsterdam, de Reinwardt Academie en verscheidene externe partners.

Zij startte dit jaar vijf onderzoeksprojecten, waaronder Polyfonisch Archief waarin onderzocht wordt hoe historische verhalen opnieuw kunnen worden beleefd en verbeeld via geluid. En Music, Media and Making Public(s), waarin onderzocht wordt hoe digitale technologie – zoals mobiele apparaten, apps, AI, mixed-reality-omgevingen en participatieve platforms – de relatie tussen performer en publiek verandert.

In het najaar presenteerden **CASE** en het **lectoraat Kunsteducatie** de didactische handleidingen van drie innovatieve instrumenten: de Magic Flute, de Adaptive Travel Sax en de Switch Guitar. Deze handleidingen maken het docenten, studenten, ouders, en therapeuten mogelijk muziekonderwijs te geven aan leerlingen met een beperking.

Op initiatief van het lectoraat Kunsteducatie en het lectoraat ATD is in 2023 een door het thematisch samenwerkingsprogramma TCP ondersteunde interdisciplinaire samenwerking ontstaan onder de vlag 'Arts Beyond Ableism'. Dit programma onderzoekt het thema *unlearning ableism in arts*: hoe kunstenaars en docenten kunnen helpen om vooroordelen tegen mensen met beperkingen in kunst, onderwijs en de maatschappij tegen te gaan. Door conferenties, bijeenkomsten en artistieke uitwisselingen brengt Arts Beyond Ableism kunstenaars, docenten en studenten samen rondom thema's als neurodiversiteit en fysieke toegankelijkheid in de kunsten. In 2025 vond in dit kader 'Dance Beyond Ableism' plaats. Dit evenement over de kracht van gebaren, met en zonder woorden, was een samenwerking tussen Theatergroep Domino Leiden, Stichting ReDiscoverMe en de afdeling Docent Dans van de ATD en bracht verschillende bewegingspraktijken samen via presentaties en workshops.

2.3.2 Keuze-indicatoren kwalitatieve verduurzaming

U kunt kiezen welke indicatoren voor uw instelling relevant zijn. Wij willen u wel vragen om te proberen om zo volledig mogelijk te zijn en de genoemde definities van onderstaande indicatoren nauw te volgen.

- a) **Professionaliseringsactiviteiten personeel.** Welke activiteiten zijn ondernomen om het onderzoekspersoneel te professionaliseren (zoals trainingen)?
 - Alle lectoraten organiseren professionaliseringsactiviteiten voor de aan hen verbonden onderzoekers, tijdens en naast de bijeenkomsten van hun kenniskring. Daarnaast organiseert het AHK Research Centre regelmatig een Research Café met als doel de onderzoeksgemeenschap te versterken door ontmoeting te faciliteren en professionalisering door dieper in te gaan op verschillende onderwerpen rond onderzoek, zoals financiering, publiceren en datamanagement. Deze bijeenkomsten zijn toegankelijk voor lectoren, onderzoekers, studenten, business controllers en

iedereen die betrokken is bij onderzoek binnen de AHK. In 2025 gingen de Research Cafés o.a. over gevoel van persoonlijk verlies en performance & onderzoek. Ook organiseert het Research Centre jaarlijks de Dag van de Docent-Onderzoeker / [Day of the Teacher-Researcher](#) waar docent-onderzoekers hun onderzoek en hun onderzoekspraktijk delen met collega-onderzoekers en de bredere in onderzoek geïnteresseerde gemeenschap binnen de AHK. Het thema van dit jaar was “Discover, Connect, and Get Inspired”.

- De Research Talks, een reeks van (ca. tweemaandelijke) bijeenkomsten waarmee een platform wordt geboden aan het groeiende aantal docenten aan het CvA dat onderzoek doet of daar interesse voor heeft. Tijdens de bijeenkomsten delen voor kortere of langere tijd aan het lectoraat verbonden docent-onderzoekers hun (ervaringen met het doen van) onderzoek met een geïnteresseerd publiek van collega's en studenten.
- Binnen het **lectoraat van de ATD** wordt jaarlijks de Research Month georganiseerd. In deze maand vinden er diverse onderzoeksbijeenkomsten plaats (workshops, lezingen, presentaties, bewegingssessies). Daarnaast bestaan er twee soorten onderzoek fellowships voor docenten. De Teacher-Researcher fellowship waar een docent-onderzoeker een jaar lang werkt een dag in de week werkt aan eigen onderzoek. De tweede fellowship wordt samen met Platform 2025 ondersteund, dat is de Teacher-Researcher Exploration Fellowship. Een docent-onderzoeker kan 60 uur onderzoek binnen 4 maanden verrichten. Het onderzoek verricht tijdens deze fellowships wordt tijdens de Research Month gepresenteerd.

b) **Wat heeft uw instelling gedaan aan Open Science activiteiten, zoals:**

deelname aan Publinova, aandeel open access in de publicaties (of andere producten van onderzoek), aandeel datasets die volgens de FAIR principes toegankelijk zijn, ontwikkeling publicatiebeleid of andere vormen van open science?

- In 2025 zijn binnen de AHK voorbereidingen getroffen voor de technische aansluiting op Publinova. Eind 2025 is de technische aansluiting tussen de AHK en Publinova gerealiseerd. Open access publicaties die nu op de HBO kennisbank worden gedeeld, zullen in 2026 zichtbaar zijn op Publinova. Publinova zal in 2026 worden aangevuld met nieuwe publicaties. Hier zal een nieuwe organisatie-brede werkwijze voor worden ingericht.
- Open access publicaties worden naast Publinova, ook op andere platforms gedeeld waaronder de AHK-website en de websites van de zes academies, openresearch.amsterdam, ARIAS en LKCA.
- Een beleidsmedewerker van het Research Centre heeft trainingen verzorgd over datamanagement in onderzoek. Bij subsidieaanvragen krijgt de onderzoeker ondersteuning bij het schrijven van de datamanagementparagraaf en het opstellen van een datamanagement plan (DMP). Deelbare datasets worden gepubliceerd op DataverseNL volgens de FAIR principes. Dit aandeel is nu nog klein, maar groeit gestaag.
- Vanuit de werkgroep Data in de Arts (ArtEZ, AHK, HKU en Gerrit Rietveld Academie) trekken beleidsmedewerkers samen op om datamanagement aan te laten sluiten op de onderzoekspraktijk in de kunsten. Op 13 april 2026 zal een nieuwe Data in the Arts bijeenkomst worden georganiseerd voor onderzoekers en bibliothecarissen.

c) **Aanwezigheid onderzoeksinformatiesysteem.** Geef aan of uw instelling een onderzoeksinformatiesysteem heeft waarmee op een centrale plek en op een eenduidige manier onderzoeksinformatie wordt vastgelegd en beschikbaar gemaakt (ja/ nee): **nee**

- d) **Aanwezigheid datamanagementsystemen.** Geef aan of uw instelling een datamanagementsysteem heeft (ja/ nee): **ja**, de AHK heeft een eigen DataverseNL licentie. Hier worden onderzoeksdata opgeslagen en gedeeld.
- e) **Medezeggenschap onderzoek binnen de instelling en/of onderzoekers betrekken bij strategie en beleidsvorming.** Wat heeft uw instelling dit jaar gedaan om de medezeggenschap op het terrein van onderzoek binnen uw instelling te bevorderen? Of onderzoekers beter te betrekken bij beleidsvorming.

Tenminste drie keer per jaar vindt een lectorenoverleg plaats, telkens voorafgaand aan het SO Onderzoek (een Strategisch Overleg van CvB met directeuren gewijd aan onderzoek waarbij ook de lectoren aansluiten). Het lectorenoverleg is een inhoudelijke en niet-besluitvormende ruimte voor uitwisseling, gezamenlijke reflectie, afstemming en agendering. Een medewerker van het Research Centre is secretaris van dit overleg.

Het Research Centre voert daarnaast regelmatig overleg met lectoren, zowel in groepsverband als op individuele basis. Binnen het TCP, het Thematic Collaboration Programme, voeren lectoren zelf de regie over de verdeling van de middelen die bestemd zijn voor samenwerking tussen lectoraten.

De mogelijkheid om je kandidaat te stellen voor de medezeggenschap binnen academies (Academieraden), het Servicebureau (Dienststraat) en op instellingsniveau (Hogeschoolraad) wordt bij onderzoekers onder de aandacht gebracht. In 2025 waren twee medewerkers van het Research Centre actief in de medezeggenschap: een in de Hogeschoolraad en een als voorzitter van de Dienststraat.

Het AHK Research Centre werkt in 2025 en 2026 in opdracht van het CvB aan een 'Visie- en beleidskader onderzoek 2025-2030' dat ook aan de Hogeschoolraad zal worden voorgelegd. Begin 2025 vond een bijeenkomst plaats in de reeks 'AHK dialogen, op weg naar een ethisch kader voor internationale samenwerking', waarin studenten, docenten, docenten-onderzoekers en overige medewerkers kunnen meepraten. Lectoren en docent-onderzoekers leveren hier ook een actieve bijdrage aan (bijv. door paneeldeelname). Eén van de paneelgesprekken in 2025 vond plaats in het kader van de ontwikkeling van een ethisch raamwerk voor (internationale) samenwerking. Zij hebben daarbij de kernprincipes uit de gedragscode WI toegelicht en ervaringen in het werken met de gedragscode gedeeld.

2.3.3 Overige ontwikkelingen kwalitatieve verduurzaming

Als u nog andere onderdelen in het bestuursverslag wil verwerken die passen bij het bestedingsdoel 'kwalitatieve versterking en verduurzaming' is er uiteraard ruimte om het format uit te breiden met onderdelen die voor de eigen instelling relevant zijn of waar u trots op bent.

Paneldiscussie artistieke methodes tijdens SIA-congres "De wereld uitverGROOT"

Tijdens het jaarlijkse SIA-congres plaats stond in november 2025 voor het eerst artistiek onderzoek prominent op het programma met een speciale paneldiscussie. Onder de titel "De wereld uitverGROOT" verkenden onderzoekers en experts hoe de wereld het praktijkgericht onderzoek van hogescholen — en andersom beïnvloedt. Binnen én buiten onze kaders werd gekeken en gereflecteerd we op wat is opgebouwd. Er lag nadruk op samenwerking van onderzoekers in praktijkgericht onderzoek, hoe onderzoek kan worden gepositioneerd ten opzichte van onderwijs, hoe externe factoren richting geven aan wat we onderzoeken én hoe praktijkgericht onderzoek vervolgens terugwerkt op de maatschappij en wat onderzoekers nodig hebben om praktijkgericht onderzoek te verrichten. Lees meer over het [congres](#) op de website van SIA en kijk de paneldiscussie terug via de website van het [lectoratenplatform kunst ≈ onderzoek](#).

Bijlagen

Bijlage 1 Bestedingsdoelen

A. Integratie in het kennisecosysteem

Onder dit bestedingsdoel kunnen de extra middelen *bijvoorbeeld* worden ingezet voor:

- Opzetten of onderhouden samenwerkingsarrangementen als Centres of Expertise, living labs en fieldlabs;
- netwerk- en consortiumvorming en verbinding en afstemming met andere partijen in het kennis- en innovatie-ecosysteem (onder andere bedrijfsleven, publieke instellingen, universiteiten en TO2);
- ontplooiën van onderzoeksactiviteiten, inclusief consortiumvorming en doorwerking etc.

B. Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

Onder dit bestedingsdoel kunnen bijvoorbeeld de extra middelen *bijvoorbeeld* worden ingezet voor:

- loon voor onderzoekspersoneel;
- voor zover van toepassing de opleiding en begeleiding van het onderzoekspersoneel;
- overige kosten die noodzakelijk zijn voor het goed kunnen functioneren van een onderzoeker zoals materiële zaken, generieke overhead die nodig zijn voor het doen van onderzoek, verzekeringskosten en deelname aan bijeenkomsten etc.

C. Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding

Onder dit bestedingsdoel kunnen de extra middelen *bijvoorbeeld* worden ingezet voor:

- het ontwikkelen en uitvoeren van kwaliteitszorg praktijkgericht onderzoek (inclusief peer review en het ontwikkelen en uitvoeren van training voor hbo-personeel op alle aspecten rond onderzoek en verantwoorde onderzoeksbeoefening);
- het ontwikkelen en onderhouden van het functiehuis voor praktijkgericht onderzoek (met aandacht voor erkennen en waarderen en voor diversiteit en inclusie), bijvoorbeeld ontwikkeling Professional Doctorate;
- Open science activiteiten, zoals Publinova, opzetten van (data) infrastructuur voor het verantwoord doen van onderzoek (onder andere (zorgplicht) wetenschappelijke integriteit etc.

Bijlage 2 Toelichting op geldstromen

1^e geldstroom	Inkomsten die in dit verslagjaar zijn besteed aan onderzoek vanuit de reguliere bekostiging (<i>lump sum</i> OCW). Afhankelijk van het door de hogeschool opgestelde onderzoeksbeleid kan het bedrag kan afwijken van het O&O deel in de lumpsum.
2^e geldstroom	Inkomsten voor onderzoek die in dit verslagjaar door zelfstandige publieke organisaties (bv. NWO, Regieorgaan SIA, ZonMW) zijn uitgekeerd en zijn verworven in nationale/internationale competitie. Het betreft hier niet het gehele budget van een meerjarig onderzoeksproject maar de middelen die in dit jaar binnen het meerjarig project zijn uitgekeerd. In het geval de hogeschool penvoerder is van een consortium betreft het hier niet het gehele consortium-budget maar slechts het onderdeel van het budget waarvoor de hogeschool uitvoeringsverantwoordelijkheid heeft. Het betreft hier zowel nationaal als internationaal toegekende middelen.
3^e geldstroom	Inkomsten voor onderzoek die in dit verslagjaar zijn uitgekeerd op basis van een contract met een opdrachtgever voor het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek. Het betreft hier niet het gehele budget van een meerjarig onderzoeksproject maar de middelen die in dit jaar binnen het meerjarig project zijn uitgekeerd. In het geval de hogeschool penvoerder is van een consortium betreft het hier niet het gehele consortium-budget maar slechts het onderdeel van het budget waarvoor de hogeschool uitvoeringsverantwoordelijkheid heeft. Het betreft hier zowel nationaal als internationaal toegekende middelen.
Overige middelen	Inkomsten voor onderzoek die in dit verslagjaar zijn uitgekeerd en die niet vallen onder de hiervoor genoemde categorieën. Indien relevant dan gaarne deze middelen kort specificeren in de toelichting.

Bijlage 3 Toelichting op personeel

Algemeen	- De personele inzet m.b.t het onderzoek heeft betrekking op alle onderzoeksactiviteiten die deel uitmaken van de onderzoekslijnen, onderzoeksprogramma's en onderzoeksprojecten waarbij direct of indirect een of meer lectoren betrokken zijn. - De personele inzet m.b.t het onderzoek heeft betrekking op het personeel dat een vast of tijdelijk dienstverband heeft bij de hogeschool en eventueel de daaraan gelieerde rechtspersonen. Daarnaast heeft de personele inzet betrekking op gedetacheerde medewerkers vanuit externe organisaties die betrokken zijn bij de uitvoering van het onderzoek. Bovendien heeft de personele inzet betrekking op medewerkers die op declaratiebasis hun medewerking verlenen aan de uitvoering van het onderzoek. - Een medewerker die onderzoek verricht bij meer dan één hogeschool mag in absolute zin bij al deze hogescholen worden opgevoerd; zijn of haar fte's dienen echter naar realiteit over de hogescholen te worden verdeeld. - De vier categorieën medewerkers sluiten elkaar uit.
Lectoren	Het aantal lectoren dat als zodanig een vaste of tijdelijke aanstelling heeft bij de hogeschool als ook de lectoren die via detachering of op declaratiebasis werkzaamheden verricht bij de hogeschool. Associate lectoren of vergelijkbare functies worden geteld bij de categorie docenten en andere onderzoekers. De fte's hebben zowel betrekking op de totale aanstelling bij de hogeschool en kunnen dus betrekking hebben op onderzoekstaken, onderwijstaken en overige taken.
Docenten en onderzoekers	Alle medewerkers die geen lector zijn maar wel inhoudelijke onderzoeksactiviteiten verrichten die onderdeel uitmaken van een onderzoeksprogramma of -project, waarbij een of meer lectoren zijn betrokken. Promovendi worden hier niet geteld maar dienen ondergebracht te worden bij de categorie 'Promovendi'. Bij het aantal fte's alleen de fte's tellen voor zover deze betrekking hebben op de uitvoering van de onderzoekstaken (en dus niet de eventuele onderwijstaken).
Promovendi	Het aantal promovendi dat promotieonderzoek uitvoert dat gelieerd is aan de onderzoekslijnen, onderzoeksprogramma's en onderzoeksprojecten van de hogeschool. Bij het aantal fte's alleen de fte's tellen voor zover deze betrekking hebben op de uitvoering van het promotieonderzoek (en dus niet op de eventuele onderwijstaken).
Professional Doctorate	Een PD-kandidaat is een deelnemer aan een individueel onderzoeks- en leertraject binnen een professional doctorate programma aan een hogeschool.
Post doc	Een hbo post-doc is een werknemer aan een hogeschool met een afgeronde doctoraatsopleiding die op basis van een tijdelijke aanstelling werkt aan een op voorhand opgesteld onderzoeksplan. Een hbo-postdoc besteedt de helft van zijn of haar tijd aan het geven van onderwijs en de andere helft aan het doen van onderzoek om zo de verbinding tussen onderwijs en onderzoek van de hogeschool te versterken.
Ondersteuning	Alle medewerkers die ondersteunende werkzaamheden verrichten voor de uitvoering van het onderzoek (secretarieel/administratief/organisatorisch) maar niet als lector, (docent)onderzoeker, PD, post doc of promovendus.